

на отделни цигански/ ромски семейства се провалят. „Жена ми всеки ден повтаряше: - Имаш ли очи? Погледни как всички ни оглеждат, сякаш сме убийци и крадци. За какво ми е този наистина хубав апартамент, когато няма с кого две думи да си кажеш? Разбери, има много хора около нас, но аз и децата се чувстваме самотни. Сълзи не ми останаха да плача!“ Децата също ме притискат. Там са, казват, нашите братовчеди, нашите приятели, мъчно ни е за дядо и баба.... Всяка неделя рано сутринта отивахме в махалата да се видим с близките си. Децата там са щастливи, смеят се, лудуват, играят и се чувстват добре сред роднини и близки. Връщаме се в апартамента и цялата седмица отново мъчителна самота...Самотата гнетеше и мен... И не издържах!“ (Колев 2003: 90-91).

Но в други случаи, когато бащата глава на семейството, желае да излезе от махалата, това се случва успешно. „Баща ми не прие начина на живот там, поведението на околните, средата (семейството е преселено в кв. Лозенец, Стара Загора през 1962 г. – б.а.) и направи всичко възможно да се изместим. Първо отидохме в кв. 3-те чучура, а по-късно купи апартамент в кв. Зора. Сега живея там с майка, жената и трите ни деца“ (м., 30 г., лахо, Стара Загора).

В годините на демокрацията в много райони настъпват промени и циганските квартали се превръщат в квартали на контраста. Заедно със съществуващите едноетажни къщички, разраснали се чрез многократно пристрояване на стаи една до друга, се появяват нови, дву- и триетажни. Те са собственост на „успели“. „Големите къщи построиха сутеньорите, „ламбадките“ (проституиращите в чужбина момичета), лихваджиите и тези, които изкупуват мед“ (м., 49 г., фичери, Стара Загора).

В същото време прииждащи от други махали и населени места продължават хаотичното застрояване на къщурки, без разрешително, без архитектурни планове. Това води и до влошаване на техническата инфраструктура, защото новодомците разбиват асфалта, пробиват тръби, инсталират нови съоръжения, за да се свържат с водопровода, канализацията, електричеството. Формира се своеобразно субгето, от което останалите цигани/ роми се дистанцират. Така квартал Лозенец в Стара Загора се разраства с три мини гета. В западната част това е т.нар. Зайчева поляна, населена с цигани, самоопределящи се като хорохоя. В северната част – Червената пръст са фичерите, а в източната – Погребите, преобладават приходящите от Чирпан, Нова Загора и околните села.

Такъв процес протича във всички населени места с циганско/ ромско население – Пловдив (кв. Столипиново, Армана), Варна (кв. Максуда, Джанавара в кв. Аспарухово), Бургас (кв. Победа, кв. Горно Езерово), Ямбол (кв. Райна Княгиня, бл.20), Благоевград (Предел маха-